

**Башкорт теле һәм әзәбиәте буйынса район олимпиадыны
һораузары һәм эштәренә яуаптар
10-11 синыф
2021-2022 укыу йылы**

1. Ай, Уралым, Уралым,
Уралым, яткан Уралым,
Илгә дошман килгәндә
Ышык булған Уралым,
Ил һаклаған коралым.
(кобайыр)
2. Урал батыр, Алпамыша, Камыр батыр, Иргәйел ...
3. а) рәссам; б) курайсы; в) композитор; г) йырсы.
4. Аллегория тип кинәйә менән ситләтеп әйтеүгә нигезләнгән һүрәтләү сараһы атала, мәсәлән, М. Ғафури «Һарыкты кем ашаған» мәсәле.
5. Рәми Ғарипов – халык шағиры, «Аманат», «Туған тел», «Урал йөрәге».
6. Камыр батыр, Уғатар батыр, Күлуртлар батыр, Ертыңлар батыр, Урал батыр – былар башкорт халык әкиәттәре геройлары.
7. А.Инан, К.Даян, Ғ.Сәләм, М.Хәй, К.Кинйәбулатова.
8. Гипербола.
9. Р. Ғарипов.
10. б)
11. һораузарға төрлө төр кушма һөйләмдәр менән тулы яуаптар.
үә. Филолог, лингвист, фолклорсы, телсе, тел белгесе, тәржемәсе, языусы, шағир, һ.б.
13. Укыусылар тапкан исемдәр/Ә.Сөләймәнов, Р.Бикбай, Ф.Хисамитдинова, Ф.Ғөбәйзуллина һ.б.
14. Тел – язык, телмәр - речь. Балалар төзөгән диалог.
15. тел – тел-се, тел-мәр, ауыз-тел
16. Йылы һүз – теплое слово әсә теле – родной язык
тоғро һүз – справедливая речь катмарлы тел – сложный язык
тура һүз – прямое слово үле тел – мертвый язык
күп һүз - многословие сит тел – иностранный язык
17. Үз һүзле – аркыры/своенравный, һүз остаһы-языусы/писатель, оратор, тел бәстәһе-балабол, күп һүзле-многословный. Бындай һүзбәйләнештәр фразеологизм тип атала.
18. Бүтән кеше телмәрен һүзмә-һүз биреү тура телмәр тип атала, ә йөкмәткеһе генә бирелһә, ситләтелгән телмәр тип атала.
19. Теле юктың – иле юк, иле юктың – көнө юк. Тел кылыстан үткер. Телен тыйған – асыллы.

20.Мәкәл буйынса кыска инша